

آیت ا [] "هاشمی شاهرودی" کیست

پدرش مرحوم آیت ا [] سید علی حسینی شاهرودی، از شاگردان برجسته مرحوم آیه ا [] العظمی خویی (رحمة ا [] علیه) بود که بحث های اصول و فقه استاد خود را به رشته تحریر درآورد.

دوران تحصیل:

آیت ا [] العظمی سید محمود هاشمی شاهرودی (مد ظله) تحصیلات ابتدایی را در مدرسه علویه نجف به پایان رسانید و سپس به تحصیلات حوزوی روی آورد. او با توجه به موقعیت علمی خانوادگی و نیز با توجه به هوش و استعداد سرشار و کوشش فراوان خود، در مدتی اندک توانست دروس دوره سطح را به پایان رساند. پس از آن به حلقه درس آیت ا [] العظمی شهید سید محمد باقر صدر (اعلی ا [] مقامه الشریف) پیوست و سالها در خدمت استاد خود، مبانی اجتهاد در اصول و فقه را به خوبی آموخت و در درس دیگر مراجع آن روز نجف - از جمله امام خمینی (ره) و آیت ا [] العظمی خویی (رحمة ا [] علیه) - نیز با جدیت شرکت جست و بهره های فراوان برد.

استادان:

آیت ا [] العظمی سید محمود هاشمی شاهرودی (مد ظله) در سالهای تحصیل خود از محضر استادان بسیاری بهره برد. مهم ترین و اصلی ترین استاد او در درس خارج آیت ا [] العظمی شهید سید محمد باقر صدر بود. آن شهید سعید که از افتخارات شیعه و مرجعیت به شمار می آید، شاگردان بسیاری را به عالم اسلام، تقدیم داشته است. شهید صدر که از حافظه و استعداد سرشار برخوردار بود، توانست با نوآوریهای فراوان در فقه و اصول و دیگر علوم اسلامی و به روز ساختن مباحث علوم دینی و نیز نگاشتن کتب درسی در زمینه های یاد شده، گام مهمی بری تعالی اسلام و تشیع بردارد و از این رهگذر، شاگردان او، همچون آیت ا [] العظمی سید محمود هاشمی شاهرودی (مد ظله)، این خدمات و اندیشه ها را پی گرفتند. از دیگر استادان آیت ا [] العظمی هاشمی شاهرودی (مد ظله)، حضرت امام خمینی (قدس سره) و حضرت آیت ا [] العظمی خویی (رحمة ا [] علیه) را می توان نام برد. معظم له سالها در محضر ایشان به تحکیم مبانی اجتهادی خود می پرداخت.

فعالتهای علمی و فرهنگی:

آیت ا [] العظمی هاشمی شاهرودی (مد ظله) تاکنون فعالتهای بسیاری را در زمینه های علمی و فرهنگی به انجام رسانده است. در یکی از دیدارهای اعضای مجلس اعلاى عراق، امام خمینی (ره) با توجه به شناخت خود، از ایشان می خواهد که تدریس در حوزه علمیه قم را بر هر کاری ترجیح دهد و به تربیت طلاب مستعد در زمینه های علمی و اخلاقی بپردازد. معظم له نیز با ورود به ایران - در فروردین 1358 - به تدریس درس خارج فقه و اصول می پردازد که این تدریس تا هم اکنون نیز ادامه دارد و طلاب بسیاری از محضر ایشان بهره مند شده اند. ویژگی درس ایشان دقت فراوان، تسلط بر مباحث و نوآوری در زمینه های متعدد و مختلف علمی است.

آیت ا [] العظمی هاشمی شاهرودی (مد ظله) ریاست دو کنگره مهم نقش زمان و مکان در اندیشه امام خمینی (ره) و نخستین کنگره دایرة المعارف فقه اسلامی را بر عهده داشت که هر دو کنگره با استقبال بزرگان و فضلا حوزه و دانشگاه و اندیشمندان خارجی و داخلی مواجه شد.

از خدمات دیگر ایشان، ریاست مؤسسه دایرة المعارف فقه اسلامی با حکم مقام معظم رهبری است. مقام معظم رهبری در حکم خود، خطاب به ایشان می فرماید: «جناب عالی را که چهره درخشانی در علم و عمل بوده و بحمد ا [] از مقام والایی در فقه و علوم مرتبط با آن برخوردارید، برای انجام این اقدام بزرگ، شایسته دانسته و مسؤولیت ایجاد و اداره مؤسسه ای برای تهیه این دایرة المعارف را به جناب عالی محول می کنم».

از آیت ا [] العظمی هاشمی شاهرودی (مد ظله) مقالات فراوانی در فصلنامه فقه اهل بیت به چاپ رسیده است. همچنین وی در زمینه های گوناگون کتابهایی منتشر کرده است که برخی از آنها به شرح زیر است:

- 1 - بحوث فی علم الاصول (تقریرات درسهای اصول شهید صدر در 7 جلد)؛ 2 - کتاب الخمس (2 جلد)؛ 3 - مقالات فقهیه؛ 4 - قاعده فراغ و تجاوز؛ 5 - حکومت اسلامی؛ 6 - جهان بینی اسلامی؛ 7 - تفسیر موضوعی بخشی از نهج البلاغه؛ 8 - تفسیر آیه «مودت ذی القربی»؛ 9 - بحوث فی الفقه الزراعی؛ 10 - محاضرات فی الثورة الحسینیة؛ 11 - الصوم، تریبة و هدایة؛ 12 - کتاب الاجارة (2 جلد)؛ 13 - کتاب الزکاة - کتاب المضاربة - 15 - قراءات فقهیه معاصره - 16 - بحثهایی پیرامون اصول فقه - 17 - درسنامه اصول فقه - 18 - رساله توضیح المسائل - 19 - مناسک حج فارسی و عربی - 20 - الصوم مسائل وورد - 21 - پرسشها و پاسخهایی پیرامون روزه و.....

فعالتهای سیاسی:

آیت ا [] العظمی هاشمی شاهرودی در سالهای تحصیل و تدریس، فعالتهای سیاسی بسیاری را پدید آورده است. در پی یورش مزدوران رژیم صدام به علما و اندیشمندان در سال 1974 میلادی، آیت ا [] العظمی هاشمی شاهرودی به زندان افتاد و

شکنجه‌های فراوان بدنی و روحی را به جان خرید. او در پی تظاهرات مردم عراق پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام(ره)، بویژه در نجف، و در گرامیداشت این پیروزی، تحت پیگرد رژیم بعث قرار گرفت و به سفارش شهید صدر(ره) به وطن خود بازگشت تا وکالت عام شهید صدر و نمایندگی او را نزد امام خمینی (ره) بر عهده گیرد.

او با ورود به ایران به خدمت امام خمینی(ره) مشرف شد و با موافقت ایشان، رابط امام(ره) و شهید صدر شد و پیامهای علمی نجف را به سمع امام(ره) می‌رساند. او با دستور آیت‌العظمی خامنه‌ای که در آن زمان با حکم امام(ره) مسئولیت نهضت‌های اسلامی را بر عهده داشت، تشکیلات جامعه روحانیت مبارز و مجلس اعلیٰ عراق را به راه انداخت و آن را مدیریت و سازماندهی کرد.

او که به دستور امام(ره) تدریس و بررسی مسائل فقهی، بویژه احیای فقه حکومتی استوار بر ادله استنباط جواهری را بر عهده داشت، در طول سالیان انقلاب از هیچ کوششی در جهت اعتلای انقلاب اسلامی ایران، دریغ نوزید.

آیت‌العظمی هاشمی شاهرودی سالها از اعضای فقهای شوری نگهبان بود و در این نهاد مقدس به خدمت اشتغال داشت تا اینکه با حکم مقام معظم رهبری به ریاست قوه قضائیه منصوب شد. او در طول مسئولیت خود در قوه قضائیه، خدمات بسیاری را انجام داد که توسعه قضایی، تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها و ایجاد ارتباط مردمی از جمله آنهاست. پس از مسئولیت در قوه قضائیه حضرت آیه‌العظمی هاشمی شاهرودی با شروع مجدد درسهای فقه و اصول خود در شهر مقدس قم در کنار فعالیت‌های مؤثر سیاسی و استمرار خدمات شایان خود به نظام مقدس اسلامی، مسئولیت خطیر مرجعیت دینی را نیز بر عهده گرفت. اکنون جلسه درس خارج فقه و اصول معظم له، یکی از حلقه‌های پویای علمی در حوزه مبارکه قم بشمار می‌رود.

برخی مناصب سیاسی واجتماعی:

عضو مجمع جهانی اهل بیت
عضو مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی
رئیس و مؤسس مؤسسه دائرة المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت
عضو و نائب رئیس مجلس خبرگان رهبری
عضو و نائب رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام
عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم
عضو فقهای شورای نگهبان
رئیس هیئت عالی حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه گانه

<https://www.otaghkhabar24.com/news/39414> Source URL: